

hør lægge nogen Skjul paa, hvad den har gjort. Nu staar det altsaa tilbage for Regjeringen at tage Bestemmelse om, hvorledes man vil anvende Mulktter, med mindre man paa et senere Stadium skulde komme til den Overbevisning, at nu gif Arbeidet saa slet, nu vare Entreprenuerne saa upaalidelige og deres finansielle Stilling saa ryfset, at der kunde være Grund for Regjeringen til selv at overtage Arbeidet, og det ærede Medlem kan da holde sig forvisset om, at dette skal ske. Men det Spørgsmaal, der nu foreligger som naturligt og rimeligt, og som det, vi i Dag kunne komme ind paa, er Spørgsmaalet om, hvor vidt man vil anvende Mulkt, og jeg har gjentagende sagt, at det vilde være meget uflogt af mig i dette Dieblit at udtale, hvad man i saa Henseende vil gjøre. Seg forbeholder mig med Hensyn dertil fuld Frihed, idet jeg kun i fuld Erkjendelse af, at jeg fra denne Plads maa gjøre gjældende, at det hele Ansvar, baade det juridiske og det moralske, for, at denne Sag ikke var i Orden til 1ste Juli 1874, paahviler Entreprenuerne, tillige har følt mig moralsk forpligtet til at nævne de Undskyldningsgrunde, som jeg, efter det Kjendskab, jeg har til Sagen, dog har tænkt mig, at der billigt kunne være til Stede for dem.

**Winther:** Den ærede Minister kunde slet ikke forstaa, hvad det var, jeg havde ytret; han kunde ikke forstaa, hvorledes en Bane, der komovre fra hele Vestjylland, skulde kunne have nogen Interesse for Bestjylland. Seg kan meget godt forstaa dette, men den ærede Minister kunde derimod ikke forstaa det. Han kunde heller ikke forstaa, hvad det kunde have med denne Sag at bestille, at man i Bestjylland blev gunstigere stillet med Hensyn til hele Banenettets Juldspørelse; men der kan maaske komme den Tid, da den ærede Minister bedre kan forstaa, hvad jeg nu i Dag har omtalt. Seg skal altsaa slet ikke søge at belære ham videre derom; men jeg vil haabe, at han vil faae at se, at det dog maaske ikke var saa ganske urigtigt at gjøre denne Hensigt for dem, der sætte mere Pris paa at faae nyttige Foretagender satte igjennem, end at strides om formelle Sager, og til dem hører jeg for mit Vedkommende. Seg fortryder derfor ingenlunde min Optraeden, ihvordel jeg hørte, at der før blev raabt til mig, at der var Flere, som troede, at jeg nu var bleven enig med Regjeringen. Seg har jo sagt, at jeg er uenig med Regjeringen, og altsaa forekommer det mig, at jeg slet ikke har haft nogen videre behagelig Stilling. Det gaar ofte saaledes i Verden, at man, naar man vil række en Haand til begge Sider, under Tiden kommer i det Tilfælde, at man fra begge Sider faar et Slag over Haanden. Seg har før været i det Tilfælde; men jeg har dog befundet mig godt derved hagefter, og jeg haaber endnu en Gang at skulle komme dertil,

saaledes at den ærede Minister i sin Tid meget bedre vil forstaa Betydningen af den Hensigt, jeg gjorde i Dag.

**Th. Kruse:** Maa jeg allerførst laa fast, at den, der har bragt Entreprenuerne ind i denne Debat, er den høitærede Minister. Maa jeg endvidere sige, at fra min Side — og jeg anser det for givet fra alle Forespørgeres Side — har det slet ikke været Hensigten at bringe denne Forespørgsel ind her for at faae en Debat om eller nogen Dom over Entreprenuerne; men Grunden til, at vi have stillet denne Forespørgsel og bragt den frem her, og det, vi have argumenteret for, er, at bringe Regjeringen til baade at tage og beholde og bære det Ansvar, som ingen Regjering kan fralægge sig i en saadan Sag. Og dette Ansvar er baade politisk og moralsk, hvad enten man benægter del eller ikke; thi det maa nødvendigvis have en bestemt moralsk Indskyldelse overfor Entreprenuerne, naar der med en Regjering sluttes en Kontrakt, med Hensyn til hvilken man kan sige sig selv og hver Dag bliver mindet af Regjeringen om, at her ikke bliver Tale om en Overstridelse af nogen Betydning uden en alvorlig Mulkt, uden at Kontrakten bringes i Anvendelse; her bliver ikke Tale om noget Andet. Men det er præciseret af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg), hvad vi her i dette Tilfælde forstaa ved Regjeringen. Det er ikke den nuværende Regjering alene, men det er Regjeringerne lige siden Loven af 1868 blev til indtil Dato; de have i en vis Forstand fulgt i Hinandens Fodspor, og Resultatet er blevet, at Sagen er trukken ud og har Udset til at blive trukken ud over alle rimelige Grændser. Men Ansvaret, det moralske og politiske Ansvar derfor, kan det ikke nytte, at den nuværende Regjering eller de foregaende have kastet fra sig. Har Regjeringen, hvad jeg troede var Tilfældet, ikke Midler i Kontrakten over for Kontrahenterne til at skaffe Hensyn taget til Tiden, saa maatte det bestandig gjøres klarere og klarere over for Vedkommende, at man til Slutning vilde anvende det Middel, man havde paa sin Haand, og saaledes maatte det blive sikkert for Vedkommende, at det ikke kunde gaa an at overstride Kontrakten. Det vilde jeg gjerne have staaet fast, og jeg vil blot tilføje en enkelt Bemærkning over for den Guldbedaille, der er omtalt, som skulde gives Regjeringen fra Bestjylland. Derom kan der sikkert ikke være Tale; thi jeg tvivler ikke paa, at naar Sagen endelig ligger for, ville Bestjyderne vist ikke være de Første til at glemme de Vanstokkeligheder, de have haft ved at komme til dette Resultat.

**Judenrigsministeren:** Det ærede Medlem vilde staa fast, at det var mig, der først havde bragt Entreprenuerne og Kontrahenterne ind i denne Sag. Seg vil blot, da han selv er Fore-